

Table with 2 columns: Price and Quantity. Rows include 'Wafsa ar peefubtichanu par pastil' and 'Wafsa bef peefubtichanas Rigā' with various quantities and prices.

Mahijas Weefis.

Mahjas Weefis teel isdoh festdeemah no plst. 10 fahlot.

Wafsa par flubinaschanu: par weenas slejas smaltu raktu (Petit)-rindu, jeh to weeta, to tahda rinda cemem, mafsa 8 lap.

Rebafija un eefpebijija Rigā, Ernst Plate's grabmatu- un bilshubrutatawā un burcu-lectuowē pee Petera basnijās.

83. gada-gahjums. — Mahjas Weefis isnašā weenreis pa nedelu.

No 4.

Sestdeen, 23. janvari.

1888.

Mahjas Weef ar Peelikumu war pastellet un flubinaschanu nodot Rigā, pee Petera basnijās. Bef tam „Mahjas Weef“ war wehl pastellet bef daubf peenemfchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Mhr-Rigā un Serlandaugawā, wehl jītās pilfsehtās, lās Zehfio: Grabmel un Peterfon l. bodēs; Walmeerrā: C. G. Tey l. bodē; Walfā: M. Rudoff un Baulin l. bodēs; Wufjene: J. Alfne l. grabm.-bodē; Wimbafschā: D. Ueber l. bodē; Jelgawā: S. Alunan un Beshorn l. grabm.-bodēs; Wauflā: J. Bedmann l. grabm.-bodē; Kuldigā: Beshorn l. grabm.-bodē; Wentopill: M. Kies l. grabm.-bodē; Keepaja: Alfne l. grabm.-bodē; Tarkumā: Baumann l. grabm.-bodē; Talfso: S. Low l. grabm.-bodē un bibliotekā un Wolontifschewf l. grabmatu-bodē; Raundawā: Jaegermann l. weefnijā; Sabilē: Winter lga weefnijā. Tab wehl „Mahjas Weef“ war apstellet pee faweeem zeen. draudfesh mahjitojeem, skolotojeem un pagafā ffridweceem, kuruš mišli luhfu, tahdas apstelleschanas laipni peenem.

Widfemes gubernatora jirkulara raktis brugu teefahm.

Widfemes gubernatora kungs 1888. gada 9. janvari sem Nr. 148 laidis Widfemes gubernas brugu teefahm schahdu jirkulara raktu: Jf man eefneegtahm fuhdfibahm, tā ari if finahm, kuras esmu fanehmis zaur fewifchki no manis fuhfiteem eerehdneem, ir rebfams, la daschi draudfesh preefchneeki darijufchi draudfeshm finanu, la pehz 1887. gada. 17. maja lituma isnašfchanas draudfesh skolotaja un festera amati, kuras agraf ispidbija weena pate persona, turpmat wairs newarat tilt faweenoti. Tadeht dafcheem festerem likts preefchā, lai wini atfakahs no draudfesh skolotaja amata, ar to nofajajums, ta ehlas un seme, kuras wini, skolotaji buhdami, dabuja algas weeta, teel no basnijās wineem atfahstās tā festerem. Jītās draudfesh skolotajus gan nespeeda atfajitees no draudfesh skolotaja amata, bet draudfesh preefchneeki no wineem prafija, lai wini usnemahs leetot skolās mantibu newis skolās waj skolās walbes, bet basnijās waj tahdas priwatpersonas wahrdā, iffahdrodami, la draudfesh skola atrodotees festerā ehla un uf festerā semes waj pawifam uf priwatfemes.

Zaur wifseem tahdeem lihdfelkeem teel trauzeta draudfesh skola jawā ihpafschuma pahrwaldifchanas teefibā. Dafschas brugu teefas, kuru usdewums pehz agraf no manis doateem preefchrafiteem buhtu bijis, spert solus pret tahdu draudfesh preefchneeku patwarigū skolās ihpafschuma pahrwaldifchanas teefibās trauzefchanu, lawejahs ispidit janus peenahfums, padodamahs basnijās representantu (aifstahwju) ifflaidrojumeem, kurei titai aifrahdija uf ihpafschuma teefibu.

Tadeht raktu preefchā wifahm brugu teefahm, la winahm, ja tas wehl naw notizis, bej kamefchanahs jasper schahdi foli:

- 1) Zaur fewifchneem raktiteem paslubinajumeem ja-iffahdro draudfesh skolotojeem, la draudfesh skolotaja un festerā amati ir gan faweenojami, la Tehrbatas mahjibas apgabalam naw nelas pret to, la abus amatus walfā weena persona un ka, ja festeras atfakahs no draudfesh skolotaja amata, skolās seme un eenahfumi lihdf jautajuma galigai iffchirfchanai paleef tahs persona leetofchanā, kas eenem skolotaju weetu.
- 2) Gerafit no wifseem draudfesh skolotojeem krewu waj weetigā walodā apleezibu par to, la winfch, par draudfesh skolotaju buhdams,

leeto skolās ehlas un semi no skolās walbes pufes. Apleezibai wajaga faturet schahdu faturu: „Es apafschā parafstijees zaur scho apleezinu: 1) la es tā agraf esmu N. draudfesh skolā par skolotaju; 2) la wifas ehlas un semi, fo es lihdf schim leetoju algas weeta, es ari tagad waldu un waldfichu turpmat lihdf tablatam augtatās skolu walbes nolehmmam skolu pahrwaldes wahrdā.“

Ja draudfesh skolotajus leetot ifdot schahdu leezibu, tad skolās seme un ehlas nelikumigajam walditajam bej lawefchanas ja-atnem un janodod weetigai skolu waldei. Tai gadijumā, kad skolu preefchneeki atfajitos nemt jawā pahrfina skolās ehlas un semi, tahs janodod tam skolu walbes lozellim (lai tas ari buhtu no femneeku labrtas), kurefch grib peenem ehlas un semi.

Tahdi pat foli fperami tahs gadijumās, kad draudfesh skolā naw skolotaja un skolās ehlas un seme jaw atrodahs jitas personas rotās, kurei uf tam naw no skolu walbes pufes nelahdas pilnwaras. Pehdeja gadijumā brugu teefahm, lihdf ar augfchmineto folu fperfchanu, bej lawefchanahs ja-uffahf kriminalprahwa pret patwaribas leetotojeem.

Wifā augfchejee usdewumi brugu teefahm ja-isdara, zil ween eefpehjamis, ihfā laifā, pee lam, ja ifrahditos par ne-eepehjamu ar pastahwofcheem brugu teefu lozefkeem ispidit pawehli deht apleezibu eewahfchchanas un zitu folu fperfchchanas preefch skolu ihpafschuma teefibās trauzefchanas nowehfchchanas, brugu teefahm naw aifleehts, scho usdewumu ispidifichanu nodot pagafā waj miifchu polizijahm, fkatotees uf tam, kuras eezitni atrodahs draudfesh skola, pee lam tomehr atbildiba par manu pawehlu labrtigu ipildifichanu arweenu paleef brugu teefahm.

Par fcha preefchrafsta ispidifichanu brugu teefahm man japafino wisihfakaja laifā. (Widf. gub. aw.)

Politikas pahrfkats.

Mahjija. Sozialiftu likums reichstaga pirmā lafijumā jeh pahrfpreedumā tita inemts zauri, pee lam garas un fihwas runas tita turetās un daschi aif usbrufschanas wahrdi tita dfrbeti. Scha likuma tablatu pahrfpreefchanu turpina, pahrfpreefchanu pirmā lafijumā nobeidfa festdeenu. — Sihmejotees uf Wahzu meera politiku, tahda Berlines awife („Berl. Pol. N.“) starp

ziteem wahrdem ari faka schahdus: „Zeribas uf meera ufturefchanu bej eewehrojamas wjadfibas atlahti noleegt, tas buhtu, flintu krumds meft — fihmetos uf duhfchibas trufschumu, no tam Wahzu politika wismafais juhtahs pilnigi fwabada. Titai buhtu peeminams, la pahrtahwiga turefchanahs pee meera zeribahm naw wehl turama par negrofamas meera-ufstizibas apleezibu, jo preefch tam wajaga fwarigaku apgalwibu neta apmeerinofchu wahrdū, lai tee ari buhtu deefin zil labi un godigi domati.“

Par Wahzu kronaprintfcha flimibu buhtu peeminams, la pehz ahrfitu jaunakeem pahrbandijumeem ifrahdijees, la kalla laite naw wis wehfis. Profefors Wierchow's mikroskopifki ismeklejis no kronaprintfcha ifflautos gabalinus un ismeklejet pahrfleezinajahs, la tee nenorahdot uf wehfcha flimibu, bet uf balfs rihfles kronifstū eekafijumu. Matenfi, kas nobrauzis uf San Nemo, ismeklejis augftā flimneeka kattu un atrada, la kalla gala freifa pufe, kur nomembri un dezembri pamanija uspampumus, tagad daudf weseeligakā stahwofli, no fapampuma maf las manams; ari balfs rihfles eekafijums daudf mafaks.

Franzija. Wilfona prahwas leeta, par kuru jaw deefgan tizis finots, tagad leekahs tuwojotees fawahm beigahm. Jfmeklejet naw nelahds eewehrojams apwainojums pret Wilfону atrafts. Dafschas Parises awifes (to starp ari tahdas, kas Wilfonom fenaf stipri usbruka) tagad raktā, la Wilfona prahwa driif janobeifot, jo tatefchu tur nelas ne-iffahfchot, titai welftigas walodas teelot ahrfemēs fazeltās.

Sihmejotees uf Franzijas tirdfneezibas nolihgumu ar Italiju buhtu falams, la tagad Franzija arweenu wairaf jahf peekertees domahm, la Franzija un newis Italija wiswairaf pasaudetu, ja minetais tirdfneezibas nolihgums netiftu noslehts. Lijonas tirdfneezibas fabeedriba schahdas domas iffazijufe un fawu preefchneeku gribot fuhfit uf Parifi, lai tas daritu Franzijas waldbu ufmanigu uf stahdi, kas ifzeltos preefch Lijonas ruhpnenezibas fewifchki un preefch Franzijas wispahri, ja minetais lihgums netiftu noslehts.

Italija. Itelijas waldbiba leekahs, la negrib kuru tahlafi weft pret Abefiniju un titai tahs weetas, fo wina pehrn pasaudenje Marawas tuwumā, grib atkal fawās rotās dabut un apstiprinat. Abefinijas kehniifch turahs fchetras de-

nas zelus tahlu no Itelijas kara lehgera un lawejahs Italeefchu lihniyahm tuwotees. Re-meeriba pascha femē, kur faldati efot traki plofijufchees, warbuht ari ne-ufstiziba uf pascha kara-fpehka stiprumu un beifdot fehzgas, wififchee apstahli efot Abefinijas kehniinu atture-jufchi atstahf kalnus, kur winfch Italeefchus gribeja eewilt. Italeefchi pa to starpu pretim uf otru pufi ufmetufchi flantfes. Kadhš Anglu fapteinis peefubtijis kahdai Italeefchu awifei wehstuli, kura teel fazits, la Italeefcheem newajagot bribnitees, la karfch Afrikā turotees schaurās robeffchās. Generalim San Marfano efot titai tildaubf kara-pulku, lai Saati un winas apstiprinajumus, warbuht ari kalna klajumu Njamentu waretu turet apfargatu ar kara-pulkeem. Wairaf darit buhtu aplamiba. Lai Ke-renfu waretu eenemt un turet apstiprinatu, wajadsetu 35,000 leelu kara-fpehtu un pee tam ismafatu daudf milijonu. Tagadejee Abefineefchi wairs ne-efot tee paschi, kuras jawā laifā Mapje usfwareja bej fautina. To wifu eewehrojot, efot pilnigi noptotams, kapehz generalis San Marfano ar faweeem kara-darbeem turahs tahdās schaurās robeffchās un Itelijas waldbiba no wina ari wairaf neprafa. Til tahlu if minetās wehf- fules. — Kahda zita Italeefchu awife ari nodrutajufe wehstuli, kura teel fazits, la fkatotees uf tagadejo Eiropas politikas stahwofli buhtu ap- lam, kuru pahrfzelt Abefinijas widi. Nemeena waldbiba tahdu atbildibu uf fewi ne-ufnemtos, bet katrai gan peenahfahs, atturet wifus ahtas putras ftrehbejus Abefinijas kara leeta. Waldbiba wajagot flaidri iffajit, la wina wairaf negribot panahf, la titai fawu ihpafschumu Afrika un ta apfargatajus ufuret drofchiba. San Abefinija pate ar laifu par to ruhpefchotees, lai ar Italiju waretu stahtees draudfīgā fatifime. — Jf schihs wehstules flaidri rebfams, la Italijai dod padomu, lai titai Saati ufstura.

Bulgarija. Kahda Wihnes awife fino, la pehz Bulgaru behglu ifteikumeem, kas Pirota nonah- fufchi, la februrā mehnefi efot jauni nemeeri gaidami Bulgarijā. Schee ifteikumi ne-efot bej pamata, tapehz la no jitureenas lihdfigas finas atrahlfufchās. Usbrukums uf Burgas, par ko jaw jawā laifā finots, titai bijis preefchtejis gaidameem leelakeem nemeereem, kuri fahfchotees februrā mehnefi. Schee nemeeri fihmejotees netilai uf Bulgariju, bet ari Auftriju-Ungariju un ari buhfchot Serbijā un Wofnija.

Teletons.

Ledus pils.

Par ledus pils buhwi lasam awife „St. Peterb. Ztg.“ schahdas finas: Tā ihftri fahlanā ar peeturofchu stipru falu pehdeja nedekā tita fawada buhwe gatawa ahwarijas dahrfā uf Peterburgas pufi, kura (buhwe) jawā elektrifkā gaimā un bengalifkās leemās parahdifes wafara ftundās Peterburdfneeku azim. — 1740. gadā bija loti fihwa feema. Kronifsti (ta laifa notikumu rakfittaji) fina no tahs pahrafstif brijnuma leetas. No nowembra mehnefcha 1739. gada lihdf mara mehnefim 1740. gadā fihws fahs wifu feemela apgabalu tureja jagrahbtu. Newas upes ledus bija fahneefis apbrihnojumu beefumu un zeetumu; tapehz waram pilnigi fapraft, la uf kabinetminiftra Wolynfki ufaizainajuma tita no- fpreefis, ledus pili ufubuhwet Reifareenei Annai par eepreezinafchanu.

Schi fawada eedoma ari tita ifdarita un uf Newas upes starp Admiralfitati un Seemaspili tita ufjelta ledus pils, kur wehlati kahfas tita turetās pilsnerram M. N. Golyzinam ar Kal- mufetei Awdotju Wufchandinowu. Jaunfalaula- tam pahrim wajadseja fche wifu nakti palikt. Fiftlas profefors Wolfgangs Krafst, atademijas lozellis, ir scho pili fihki aprafstijis un wehlati Lafchetfchunifows schihs ledus pils wehsturi eelizis jawā romanā „Ledus namš“ (Ледяной домъ). — Mefchandrowa kungs if Maflawas, schihs

fawadas buhwees ufnehmejs, ir few apgabdjais pilnigatus fihmejumus un apraktus no mine- tās ledus pils un tagad ahwarijas dahrfā tahdu paschu ledus pili ufubuhwejis, jautā mahfkligā ifflata. Ledus pils ir 28 arfchimus gara, 10 arfchimus dfla un 11 arfchimus augfta, un tur atrodahs trihs iftabas: kabinetis, weefu iftaba un gulumais kambaris; ahrpufē ir wisaplahrt uftahfita balustrade, uf kuras noftahditi fchetri leelgabali un divi merferi, tad ari noftahditi Apolona un Weneras ftatuas, kas fagatawoti pehz scho deewelku mahfkligeem tehleem. Abas ftatuas taifitas no ledus. Ar architektu mahf- flas grefnumeem ifgrefnotam jumtam buhs par rotu ari uftahditas diwas ftatuas. Iftabās atrodahs pilnigas iftabu leetas: krehfli, galbi, traufki, lamins u. t. l. — wifas if ledus tai- fitas un kas wehl fewifchki peeminams, wifas schihs no ledus ifgatawotās leetas ir no patih- lama ifflata pehz mahfklas likumeem. Wlafus galwenai ehfai, kur no diwahm pufehm war pee- eet, atrodahs divi torni, kas fneefahs lihdf jumta galam. Awifchneezibas representanteem jeh aifstahwjeem klahf efot tita schihs ledus ehlas mehginafchanas beht apgafimotas, no ahrpufes ar elektriflahm faulehm, no eekfchpufes ar tā fankto Romeefchu gaimahm. Jfflats bija burwigs, it tā atrastos pafaku walfi kahdā burwigā glahfchu pili. Ledus ir loti flaidrs, un la tas ir tahds, par to japateizahs kahdam krewu ledus ruhpneehm, kas ar deefgan lee- lahym puhlehm wajadfigo ledus materialu preefch

buhwejamās ledus pils bij no Newas ledus apgabdjais tahdu tibrū un flaidru. Nu gan war weegli eedomatees, tā wifis mirdseja un schibeja elektrifkā gaimā! Jhpafchi peeminams ta ledus tibrums un flaidrumis, if kura loga ruhtis taifitas ledus pili. Schihs ledus ruhtis ir til flaidras, la tahs buhtu taifitas no laba- fās ftillas. Tas no ledus taifitais jumts dro- fchibas deht pehz polizijas preefchrafiteem ir nogulbinats uf toka fphahrehm, bet kas ifgrefn- jumeem tā aplahstas, la tahs nemas newar redset.

Pirmajā laifā ledus pili wafefchot apmeklet no pulfsten 5 wakarā lihdf pulfsten 1 nakti; bet wehlati Mefchandrowa kungs efot nodomajis, fawā ledus pili ifrihtot nerra kahju ifrahdi.

Ahwarija ifrihtotee seemas preeki: ledus kalni un aplahti ledus lauti un zeti preefch fkre- efchanas ar ledus kurepim, preefch lam leelā konzerta fahle labakā kahrtā tiif eerihlota, — wififchee seemas preeki dabuhs wehl leelaku peewilfchchanas fpehtu zaur to, la ledus pils tur tagad ufstahfita.

Til tahlu mineta awife.

Jouns ifgudrojums.

Jaw preefch kahdeem flawenais Edi- fons, Amerika, ifgudroja tā fawamo fonografu jeh runataju-mafchinu, par ko jawā laifā zeen. „Mahjas Weef“ lafijateem jaw finojam un ari

laifa gahmatā atrodahs plafchaks apraktis. Tagad nu fchi mafchina ir pataifita pilnigala. Kahds Amerikas awifchu finotajs, kas patš ar Edifonu farumajees, rakfta, la Edifons tagad fawu fonografu tā pahrlabojis, la tas wafefchot ispidit tos prafijumus, fo ar winu no pascha pirmā gala zereja fahneegt. Kā finams, Edifons jaw preefch defmit gadeem ifgudroja pirmo fo- nografu. Bet winam bija til daubf darba uf elektro-tefhnika lauka, la winfch til tagad pa- fpehja gar fonografā pahrlabojumu nodarbotees. Pehdejs aftonds mehnefchds winfch to panahjis.

Pirmās 500 jaunās pahrlabotās mafchi- nas janwara mehnefcha beigās tilfchot gatawas. Mafchina loti weegli leetojama, ir glufchi ween- kahrfcha. Ja par peemehru kahds turgotajs grib kahdam weilala draugam fo pasinot, tad winfch it weenkahrfchi pee- eet pee fonografā, eekufstina to un tad it weenkahrfchi runā mafchinā to, fo grib fawam weilala draugam teikt. Kad runa beigta, tad it weenkahrfchi mafchinu aptur un no rukla nonem aptihfo plahfi jeh fono- gramu — la Edifons to fawz, to eebahfch mafā majinā un to nodod uf pastu. Schihs lapas jeh plahfites top fagatawotas trijds leelumds, preefch 800 lihdf 1000, 2000 un 4000 wahrd- deem. Fonogramā fanehmejs, no pastes kuwertu fanehmis, inem plahfiti un to eelcef jawā ru- nafchanas mafchinā, eekufstina mafchinu un nu klaujahs, fo draugs winam runā, kas isnahf daudf flaidrakti, nekā pa wislabato telefonu ru- najot fahfirdoms.

Turcija. No Damaskus teel finots, ka labds Turku polizijas wirsneeks ar 15 aprunoteem wirsreem ebruzijs Franzijas konsula namā. Kad tūreenas waktneeks tabdai ebrufichanai gribeja pretotees, tad Turku wirsneeks atteiza, ka winsch waru isletofhot. To sinat dabujis, Franzijas konsuls peestebfahs ar sawu dragomanu un kanzleri, bet tikai wareja aiskawet afins illeeschanu, bet newis labda Franzjuschu pawalstneeka apzeetinaschanu, kas bija konsula namā eebehdhis. Apzeetinatais Franzjuschu pawalstneeks ir Aldschireetis no dfinuma un tika pehz apzeetinaschanas eelifts zeeumā.

Laida pee Turcijas waldbibas sinu un prastija gaurarischanu. Turcijas waldbida atbildeja, ka Aldschireetis ne-efot Franzijas pawalstneeks, bet Turcijas; turklabt ari Turcija ne-efot atfinuse, ka Aldschira peederot Franzijai.

Weshstules un sinojumi.

(„Wahjas Weeja“ Originalas korrespondentijai).

No **Koneescheem** mums raksta: Pagahjuschā gada bezembra mehnef bija reis tas laiks peenahjis, tur pehz notezejuscheem 3 gadeem wajadjeja atkal uf nahkameem 3 gadeem ihweblet jamu pagasta walbi. Domaju zeen. lasitajeem pa prahtam darijis, atstahstidams pee mums notikuscho pagasta walbes wehleschanu. Leeta notika tā: 1884. gada atstahjabs muhu walts walde; Mursche mahjas gruntineeks, kas labdus 12 waj wairaf gadus pagasta walde bij bijis, no sawa amata atlahpabs. Tai weeta eewehsejam Stalbon mahjas gruntineeku, kas pehz weena gada tika no usraugu tejas atzelts, tā ka pahrejis amata gaudus ipildija wina weeneeks. Pee tagabejās wehleschanas par landidateem bij uftahditi augfcham mineteer diwi gruntineeki. Ar balsu wairatumu tika eewehlets Mursche mahjas gruntineeks, kam, atkal amata eestahjotees, nowehlu daudf sekmes.

Ruhsof Johnis.

No **Kaunas Sauneneescheem** mums raksta: Mufu Rozes mahjas gruntineekam Dahwin Ewinam nakti no 2. uf 3. janwari eesahla degt jauna rija. Saimneeks linus iskulis ap Mahrtineem un nolizis rija, lai stahwot uf pawafara pusi tibrischanai; peedarba bij sawlzis wisus ratus un daschas jannas ragawas, ko darba newajadseja, un tad wehtijamo maschinu un wehl daschas zitas leetas, ka rudfu garos salmus u. t. t. Wifas schibs leetas fritu ugunij par upuru. Pirme, kas peestehguschees, redjejuschi, ka rijai logs bijis islanfts. Wairam sagli bijuschi linus sagt.

Kahdi muhu fingu wibri eemihlejuschi Tschigamun tehm un mufuschi ar to firus, palandamees uf Tschigana goda wahrdn un apgalwofcham. Diwi mihdami tikuschi peerahpti; weenam eemaintais firus projam brauzot eestrehjis mahlu bebre un otris sawu nowebis mescha lapfeh. Eji nu miht firus ar Tschigamun! Sedod winam sawu labu fingu un pats beigās paleez lahjineeks.

Beigās wehl peemiru, ka pagasta skolā bedfinaja egliti behneem, kur no zeen. leelunga un leelmahtes bija dahwajumi un paschi apdahwinaja gan skolenus, gan zitus behrnus. Daudf pateizibas zeen. leelungeem.

P. S.

No **Suntascheem** mums raksta: Suntaschu labdarischanas beedriba isfriktoja 1. janwari 1888. g. jaungada walawu ar seemaswehtla egliti, ar runahm, dfeedafchanu, tehjas walawu un deju. Wifis walars tika loti jauki, jantei un omuligi pawadits. Buhtu wehlejams, ka Suntaschu

beedriba wehl tabdus jautrus wafarus listu peedfihwot un la publika to wehl leelata flaitli apmekletu. Uf schahdeem darbeem beedribai nowehlu daudf laimes un labas sekmes.

A. M. Keweleets.

No **Dschuffites** puses mums raksta: 13. janwara nakti nobega Leel-Nahstenu mahju dshwajama istaba. Uguns zehlons bijis schahds: Gata bij skursteni uftahtra schahweeschanas dehl. Kahdas drumsflas jeb tshuschas (schagaru atleekas), kuras nama (kufnas) widu bija sakrautas leela tshupa, bija tā aifdeguschahs, ka skursteni wahlu pahredfinaja, tur tad uguns ar joni jumta eestrehjufe. Par laimi wehl weens no mahju wirsreem ap pulsteni 12 gabjis lauta un breesmas pamanijis, mahjineekus no meega ustrauzis, tā tad zilwetu dshiwidas tika isglahbtas.

J. S.

Uf Walfis galwas pilfchtas.

Peterburgā, 19. janwari. Keifara Majestate, ka likumu krahjumu isfinots, p. g. 28. novembri apstiprinajis generalplanus, kas nosala esplanadu robezschas pee Warschawas, Kaunas, Dschuwizkas un Michailowas (Watumas) zeeofschneem, ka ari nofajijumus, kas aprobescho priwatnamu buhwi uf esplanadehm.

Peterburgā, „Wald. Wehtnees“ sino, ka zaur Wisaugstaku pawehli no 6. oktobra 1887. gada schahdas personas nodotas senata ihpafschas jeshjas (fehdes) itteesafchanai: maspilioni Dschichis un Petrowifis, kasatu jotniks Tschernows; muischneeks Aleksandrino, maspilionis Sigida ar seewu, eerehdna seewa Trinitfka un maspilione Feodorowa. Wini bij apsubdjeti par to, ka bija peestahjuschees fepenai, rewoluzionari (dumpigai) sabeedribai, kas dehwejahs par „tautas watas partiju“, un usglabajuschi sprahgofschas metamas bumbas preefch daschlahrt nodomatu breesmas darbu idarischanas. Daschi apsubdjetee bij bes tam cetajijuschi Taganrogā ftepenu drukatamū, kas 23. janwari 1886. gada tika useeta. Dschicha itteesafchana, wina flimbas dehl, tika atlikta; tos zitus septinaus apsubdjetos senats atfina par wainigeem un notezjata uf palahrschanu. Domehr senats apsubdjetee peelaida paweeplinofschus apstahklus. Noteefatee rabbija firsniņu noschelojumu un eefneebfa luhgumus dehl peedofschanas. Weidof Keifars wifus septinus noteefatos apscheloja. Pahrewehrdams nahwes fodu katorgas darbds: Petrowifin un Sigidam — bes termina; Aleksandrinam uf 18, Tschernomam uf 15, Trinitfka uf 12, Sigidai un Feodorowai uf 8 gadi.

„Wirsch Wedomosti“ sino, ka preefch Rigas-Pleskawas dshelzseta 1888. gadam nowehlets 3,500,000 rbl. un 1889. gadam 753,715 rbl. Mitamais materials pa leelakai dafai nahfchot if kroma magafinahm un no Polesjes dshelzseta.

Medelas pahrsfats par notifikumeem Baltija.

Wifchu mufschas apgabals dascha sinā teescham ihfti nedrofehds, kur wafajahs pat deenas laifa, leelakds bars sabeedrojuschees nedrofschi tehwiini, kas usbruhl gabjeem, eesahfdami ar teem kaut ka nebuht kibdotees, ar noluhfu, lai pa tahm stawpam waretu isfrewidēt labatas. — Ari fahdbidas naw fchē nebuht reta leeta; katru nebelu dšird, drihs fchē, drihs atkal tur eelawfuschos „garnaduschus“, kas fcho jeb to noftrampejuschi.

— Pat tabdi usbruzeni, kureds dabu stipras bruhjes, peeder fchē pee deenas fahrtibas. Wehl pagahjuscha festdeenas walara labds wihrs, kas no froga gabjis uf mahju, eewainots, ka domajams ar nafi, kalla, un tad aplaupits. — Ta pirmdeenu ap paschu pusdeenas laiku pahris tehwinu usbruka R. lungam, kuen tikai isglahba fahrtibas usraugs, kas tuwuma stahweja, drihfumā atsteigdamees paliga. — Ka domajams, fchē ir nobihinajusehs femifcha blehschu banda. Teescham no firds jawehlahs, lai greeftu leelaku wehribu uf fcho apgabalū un pawairotu tur fahrtibas usraugu flaitu.

(D. L.)

No **Krisburgas**. No tureemes „B.“ dabujuse fchahdu sinu: Ka dšird, tad muhsu zeribas, ka Egiptes draudfes mahjitajs Welzer lungs atnahfts uf Krisburgu par draudfes gamu, nepeepildifchotees; jo Welzer lungs ne-efot peenehmis usafzinajumu. Zeen. Krisburgas dshimiflungs barons von Korf efot itzeizees, ka wehlotees, lai tagad nahtku tahds draudfes gans, kas ari draudfei buhtu pa prahtam. Tapehz barona lungs efot daschus Krisburdfeschus usafzinajis, list fcho leetu pagafstu fapulzes (Krisburgā un Ungurmuischa) preefcha, lai pagasti no sawa widus isredsetos ufzibas wihrus, ar kureem winsch, dshimiflungs, tad kopigi aprunatos par to, kahdu mahjitaju peenemt. Teescham janka weenprahbtibas fina! — Pagahjuscha gada 28. dezembri, ka jaw eepreefch bij nolifts, atkal bij fapulzejuschees Krisburgā wairaf Krisburdfeschu tai noluhfa, dibinat labdarigu beedribu. Wif fapulzejuschees gandrihs weenbalsigi afina par derigeem Weetalwas labdarigas beedribas flaitus un tos tal pascha deena ari parafstija lihfs ar apstiprinaschanas luhguma rakstu. Poreescha fungam usdewa gabdat, ka flaitu tiku eefneegti peenahzija weeta preefch apstiprinaschanas.

No **Walfas** raksta „Nig. Itgai“, ka Wifemes dshelzseta Walfas-Debtas linijas prowiforifta atwehrschana wehl ne-efot notikufe, kaut gan pagahjuscha gada beigās daubfinaja, ka tas notifchot fcha mehnefcha fahkmā. Walfas eedfihwotaji uf to ilgodamees gaidot un efot dširdams, ka atwehrschana notifchot nahfoshās deenas. Bet tadehl ka bahjuscha weeta wehl nekahdas buhwes ne-efot isdaritas un preefch prowiforiftko brauzeemu platformas wehl nelas ne-efot fahfts darit, laifam wehl labds laizinfch pa-efchot, lihfs publika fcho dshelzsetu warefchot fahft ifleetot. Pee bahjuscha weetas efot diwejas fteedes, kuras zaur bibdeleem faweenotas; bet tahs wehl ne-efot balastinas tāpat ka lihfi Teifigai un tadehl pa tahm toti ufmanigi jabrauz, ihpafchi tad, kad laifs atlaidees, tur tad pa fcho gabalu pehz preefchrafkta tikai trihs werfies pa stundu efot drihw braukt, bet jala laifa warot braukt eewehrojami ahtraki. Katra nedela Walfā peenahfot trihs darba wilzeeni un tadehl tur jaw efot fawefis leels wairums buhwes materijala un tilifhs seme buhfschot akufufe, ufzihgti fahfchot strahdat, lai dshelzsetfch taptu katigi. Bet zaur 12. janwara nakti notifikumeem ineeqputeneem jabaidotees, ka brauzeeni starp Walfu un Terbatu uf kahdu laizinu buhfschot ja-aptura, tadehl ka tur linija efot starp grahwam un tahs buhfschot peeputinatas. Wifa Wifemes dshelzseta atwehrschana starp Nigupleskawu un Walfu-Debtatu notifchot fchagada 1. nowembri. — Walfā wehl weenmehre pfofotees balu-sehrga, kura laifam no Terbatas tur atnefta. It ihpafchi Wilandes ahripilfchēta tā katā deenā prafot upurus un it ihpafchi daudf behnu mirfot fchaja sehrga.

mafchinas, bet tahs nestrahdaja weenlihdsigi un tairija ari trefkini. Tagadejās mafchinas, ko tairu, strahda weenlihdsigi un bes trefkhna. — 18.

Koleras sehrga 1887. gadā.

Par koleras sehrgas gabjeemu 1887. gadā kahds ahrtu laifrakfts (Centralbl. für allgem. Gelundheitspflege) pasneeds eewehrojumu pahrsfatu. It fchi pahrsfata redfams, ka fchi breesmiga sehrga, kas jaw 4. gadā Eiropu peemelle, arweenu wairaf gabjuje mafumā. 1887. gadā wina tikai bija Italiija un Malta, negahja gar Romu tablaki uf seemeem un wifa Italiija tikai aprijuse kahdus 2000 upurus, kamehr 1884. gadā ar koleru nomira 14,300 zilwetu, 1885. gadā 3469 un 1886. gadā 6244. Malta, kur beidfamee mirschanas atgadajumi bija nowembra mehnefcha widū, pawifam nomira 429 zilwetu. Koleras sehrgas isplatifschanahs un winas gaita ari notezejuscha gada pafneeds deefgan mahzibas. Nomas pilfchēta ar faween labeem uhdens wadeem un toti pahrlabotahm tibrifchanas cetatehm israhdbijahs preefch sehrgas apspeeschanas deriga, lai gan kolera wairaf reifu uf Romu tika atnefta. Neapele maf lo tika peemelleta, falihdsinot ar teem gadeem, kad tur wehl nebij cetaititi jaanee uhdens wadi; ari Malta, kur pehz Angla fahrtibas ofta tika apfargata, fchah weeta maf fahfinschanas atgadajahs, kamehr jalas eelchpufe, kur laudim toti netihri dshiwofki, sehrga flupri pfofjafs.

No Tshrbatas apgabala raksta „Now.“

pahftitamo Söota fteplawibu: „Nefen atp Maf-Rigene notifa tehwa fteplawiba. Wif datora Söota dehls 25 gadus weza nellis bija eemihlejis kahdu fainneeka mufuram aplahrtne nebija wifai laba flawa, Wif wezalee labprahf gribeja jamo Söotu fapreer ar sawu meitu, bet wezais Söots no tam negribeja finat. „Kamehr es dshiwofchu, tam no tahdahm prezibahm nelas ne-ismahls, efi eemihlejees flaitā fejina un zeri jam eeguft laimi, bet tam tā nebhūs buht. Tili, ka tu eekulfees winu ligfda, tad buhs tam laimei gals. Tu wari palift blehdim par weeneeku un weft wina meitu pee altara, bet zitadi, ka pahr manu lihfi.“ Jantais ziti eesahfkmā par tehwu gan dufmofjabs, bet zereja, ka galu galā tehws tomehr pabof Nahlamais seewas tehws jamo Söotu lantoti laipni un uf to fmalfako pazeenija. Ka wafaru wezais Söots sehbeja pee galu laffja bibbele. Uf reis zaur logu norihschahweens un wezais Söots nedshiwis jalam Domas kricht uf jamo Söotu un uf wina kamo seewas tehwu, kuri jaw eeflodfiti zeeum.

Kurfemes gubernā pa-angftinati: par hofwogubernas walbes wezalais darifcham weh F. Fawlowifsch; par titulawahstem: gubern walbes darifcham webeja palihgs A. Walfsch; un Zukfies pilsteefas afefors A. v. Schlipbach; par kolegiju sekretareem: gubernas des darifcham webejs E. Kapteins, Leepa polizijmeiftars G. v. Wifden un Leepajas pizijas walbes priftaws K. Bertholds; par gubernas sekretareem: gubernas walbes darifcham webeja palihgs K. Dombrowifsch, tahs pahf walbes aktiwara palihgs J. Wifschbizi, Wempils magiftrata aktiwars K. Hartmans, Zukfipilsteefas rehfinu darbu eerehdnis K. Dahns un Kulbigas pilsteefas kanzelejas eerehdnis E. Fehle par kolegiju regiftratoreem: Jantiejgawas pilsteefas afefors K. A. von der Brüggem, Aifpupaprintka teefas kanzelejas eerehdnis P. BogJakobfites magiftrata kanzelejas eerehdnis D. Waks un Dauslas magiftrata kanzelejas eerehdnis K. Nutewifsch. Par gubernas sekretaru uf fliprinatis Kulbigas wirspilsteefas protokoll A. Neppers.

No **Rihfster** (Wauslas aprinkfi). Schejeeneef, ka „D. V.“ sino, beefchi mehds isfrikot tā fah tās „fapn balles“, kuras ari dascha find ihfti eeteizamas, jo zaur to attura muhsu gjejus no krogeem. Bet tā ka pehdejās deeneesahjees „deramais laifs“, tad fwehtdeenas n kards eerodahs krogds daudf puifchu un me Saprotams, ka ari krodfineeks ir tahdās rehghadjais par „mufiku“. Bet zaur to atgado, ka fwehtdeenas wafaru mahju balles neweene-apekle. To eelahgabomi, muhsu fainneef-rihfo tahdas „balles“ festdeenas wafards. Sedas festdeenas wafaru balles apmekle puu un meitas jo leela flaitā. Mahjas tehws wairajahs, kas faderejis, kas wehl naw un no fahfufschneem „balleneekem“ falihgti nahfosham gadam kalpus.

No **Talferem**. Wehz ilgas gaidifschanas, „B. W.“ sino, Talferneeki peedfihwofuschi Wweefchu fadraudfignu beedribu. 17. septem p. g. waldbida apstiprinaja schahs beedribas flaitus. Leelakais nopelms pee schahs beedri panahfshanas ir bijuschan Wa degables flaitajam A. Peterfohna fungam, kas tagad ir Peterburgā par flolotaju, uf kureeni winsch no fjeenas aifghaja. — Preefchneeziba uf 18.

„Walfs flana“, Edifons fahija, „top abds fonografds, ko es pagatawoju, til pilnigi palaf runata, ka no dimdeimit zilweteem, kas kates labdus wahrdus runajuschi, war flaidri isfchirt. Wisleelakais labums, ko ar fcho fonografu war panahft, ir tas, ka fchahdu runatu wehtfuti war tuhftofschlahrt atlahrtot, ja to wehlahs. Plah-tite, uf kuras runatee wahrdi eespeefsi, nemas nemaitajahs, ja to wairaf reijas leeto. Ta war fimts un wairaf gadus ilgi stahwet, un kad to wafaga, atkal isleetot. Ja kahds sawu pehdejo gribu fonografu mafchina runā, tad par ta ihsteno- nibo newaretu nahft fchaubifschanahs, it ihpafchi jaw tamdehl ween, ka runataja balis flanas flaidri pahfhtamas. Ta tad ir pehz fimts un wairaf gadeem mums eespeehjams zaur fonografu kahda zilweta balfi dširdet, kur winsch pats jaw sen fahrdbejis. Schahda mafchina ne-ismahl nemaf dahragali, ka weentahrscha rakftama mafchina. Mafchina runa wehtfuti palaf tilpat ahtri, ka ta no usdeweja tika mafchina runata.

„Es efmu imehginajis“, Edifons tahlat stah-ftija, „burtu falizeem list strahdat, kur fonografa mafchina teiz wahrdus preefchā, un domaju, ka to war it weegli isdarit tā, ka katru reis, tilihdsi burtu falizejs uf kahdu preefch tam cetaititu laipu min, 5 lihfs 10 wahrdi no runaschanas mafchinas atflan. Ja warbuht burtu falizejs pirmo reifi wahrdus nebuhtu pareifi fapratits, tad winsch war list mafchinai tos atlahrtot. Preefch mufikeem fchis fonografis pahrahbahs brijnuma leetas, eewehrojot to, ka

metala plahitites lehti un weegli pawairojamas un ari to, ka latra mufikalifka flana teel uf to wisfmalfako no mafchinas palaf fpehleta. Jaw pee pirnās mafchinas preefch desmit gadeem, kas wehl bija toti nepilniga, tika eewehrots, ka mufikas flanas ihpafchi labi tika palahfshelatas. Fonografis fpehleja labaf, nekā runaja. Schi pate ihpafchiba ir winam palikufe. Es nefen listu fonografam wefela mufikas kora flanas usnemt un panahkumu bija apbrihnojami. Katru instrumentu wareja flaidri isfchirt, pat dfeedataju balis flaidri fahfirdamas. Kahdu gabalu preefch kaut kura instrumenta, waj wefelu orkeftri waj pat wefelu zehleenu no kahdas operas — dfeedafchanas balis un mufikas kori — fonografis war apbrihnojami tihri un flaidri palahfshelad un fpehlet.“

Par runaschanas mafchinas cetaiti Edifons fchahdi iffahjajahs: „Mana pirmā runaschanas mafchina jeb fonografis fahfahweja weentahrschi no apala rulla, kas ar rofu tika rinki greefts, ap rulli bija aplikta ftaniola plahbite. Membrana, t. i. tani cetaitē, kura wahrdus mafchina runā, atradahs peestiprinata abata un fchi adata eeshimeja tani ftaniola plahbite ap rulli latru runato wahrdū. Pahrlabotais fonografis ir jaw mahfkligali tairfts, bet ar fcho ar war pawifam zitus panahkumus fahneegt. Tagad rullis neteel wairs ar rofu rinki greefts, bet to greefch mafa elektrifka mafchina. Wisgruhtati man bija mafchinu preefch rulla rinki greefchanas igudrot. Es imehginaju wifadas pulftenam lihdsigas

Behrnā gada israhdbjees ka uf femehm fchfirschana naw wifai waiadhs, proti ta noschfirschana, kas wifu jatifim kawe. Zitas ir, fihmejotees uf ofahm.

Anglija oftu karantenu Sarkana jubrā Suezes kanala ee-efā pamaftinajufe, zaur lo ruhpes teel modinatas, ka fcho breesmigo fchawaretu jo drihs no Indijas eewest tai jentafas pee Widus jubrās atrodahs.

Sofā taustarpiftā kongresa preefch wefeshkopifchanas un tantu ispehtifchanas, kas 1887. gadā tika notureta Wifne, profefors Wif (Morphy) ifflaidroja, ka, jenako karantenas fchichanu Suezes kanala ne-eewehrojot, tatifchu kahdas no Indijas uf Angliju braufuschi, sehnekad uf Angliju nenowedufchi. Uf to apstahfihmejotees jafafot, ka feno karantenas buhfschanees kanala atjannot buhtu tihri leelas pulles un tikai fawetu kugineezibu. Pee fchā flaidrojuma tika peefihmets, ka gan preefch Anglijas paschas nelahdas breesimas ne-efot mejotees uf koleras eewescham zaur Suezes kanala, bet gan preefch tahm femehm, kas kanala tuwumā, ihpafchi Egipte. Kad kolera tur eewesta, tad tā no tureenas war atkal isplatita zitās semes, kas atrodahs pee Widus jubrās.

Par apmeerimajumu paleel tas apstahlfifcheteru gadu laifa kolera arweenu gabjuf sumā un ari iffiniati fchah laifa daschah lihfs ar to fcho breesmigo sehrgu war apspeest.

gadū eezelti schabdi lungi: par preekschneeku — wisfkolotajs K. Mühlenbachs; par preekschneeka weetneeku — arendators E. Beckmans; par kafeeri — aktuars K. Grandinich; par rakstu weedeju — eerehdnis K. Salinich; par rakstu weedeju weetneeku — aprinka skolotajs J. Zirfels; par nama un mantas sinataju — weefnizās ihpafschneeks G. Grunskijs; par bibliotekaru — aprinka skolotajs J. Wischewijs; par kafeeribās komisijas preekschneeku — arendators K. Meijers; par teatra preekschneeku — turgotajs J. Vilienbergš. — Arewijs komisija: eerehdnis Kriščjanowš, skolotajs Zimmermans un rakstu weedejs Grünbergš. — Anas wihri: Th. Wolfšbachs, J. Hafšmans, K. Bredis. — Wispahriņa sapulže buhš 5. februari.

Leepaja. Par divu tvaikonu sadurschānos weida „Lib. Btg.“ raksta: Seitbeidā pehš pusbeenas stary pulksten 5 un 6 stuhmanis Andersonš, salsimuschā kapteina Stephana weeta brauzā ar tvaikonu „Flora“, ar spirtu labbetu, skaidrā laikā un pee rahmas juhras if ostas un gribeja garam braukt gar tvaikonu „Howards“, kapt. Carl, kas weida eenehma lahdtinu, lai tur lafmani atstahstu, kas no tureenas lai atpakal beauctu. Waj nu pelboschēe ledus gabali, waj gits lahds eemelis pee tam bija wainigi, „Flora“, gribeidama tuwu peebraukt, eefschēe tvaikonim „Howards“ fahndš, no tam dabuja zaurumu. Tik ko gruhdeens tika pamanits, ka ari kapteins Carlš ar apbrishnojāmu weiflibu un abtrumu, lai kugi un lahdtinu glahbtu no pilnigās bojā eefschānos, ar wiņu spēhtu eebrauzā ostā un meļļa patwechumu seemas ostā, kur kugi atubrahš us seklumu. No ausu lahdtina, kas peeder firmā Levy un Hermer, ta data, kas eelahdeta laga pakalejā dalā, eestatama par sudušču, kamēhe lahdtinš widus un preekschās telpās buhš pa leelafai datai derigš. No kuga kapteina darits glahbščānos darbs, kas til laimigi isdewahš, bija deefgan pahdroščš, jo wareja weegli isdotees nelaimigi. Ahdena femalais stahwollis bija usdots uf 14 pehbu 2 zolli, kamehr „Howards“ bija lahdtis uf 15 pehbu 3 zolli, tā tad twaitona usfreeschāna seklumā wareja notittees, ja minete mehri buhtu uf mata usdoti biušči. „Flora“, kuras preekschās data zaur sadurschānos apsfahdeta, brauzā tuhtil atpakal un us winas ir uflitta areste. Twaitonis „Howards“ un wina lahdtinš ir apdroščināti. Notikuse wahde sneedfahš uf lahdeem 10,000 mahzimu sterlingu (1 mahrz. sterl. lihdsinajahš lahdeem 10 rbl.).

Kuldiga. Labu zela-laitu isfsetadami, wed dautš malkas uf Kuldigu; nereti redš garas zandas malkas wefumu, 30 lihds 40 ragawas kopā, wifas braukdamas uf pilsehtu. Zenas schim brihščam ari naw augstas; zaurmehrā par 7 pehbu kubišāi behrja-malkas mahš 11 lihds 13 rublu, daschi pat teizahš nopirkušči labu behrju malku par 10 rbl. aši. Eglu un preešču malla par lahdeem rubteem lehtata. Kad eewehro, ka lahds tuhftošu ašis malkas Kuldiga ween if gadus teel fadēdinatas, tad gan protams, ka malkas kraħjumi mafinajahš meščoš, kas atrodahš Kuldigās tuwumā.

Harkowa. No tureenas raksta „Dün. Btg.“: Harkowas aprinkt tureenešči pehdejā laikā ihpafchi nobardojahš ar wilku medišchānu. Diwas leetas winus uf to skubina: pirmahrt wineem patihl pate medišchāna un otrahrt wiini dabu wehl 5 rubtus, no eezielna pahrwaldes smalfatus, par katu nonahweto wilku. Schejeenas wilku medineeki isleeto fawadu medišchānu, peoti wiini wilkus fer medineeku tihlš, kur wiini isbeebeto mešča fwechu eetreuz un tad to nofit. Preešč lahdam denahm lahdt medineeki no-eet meščā, lai lahdu wilku aplentku. Trih wiini ari eeraudfija jannas wilku pehdas un tahm garja pakal, arweenn wairal no sawas rahbščas atahlinadameš. Sche buhtu peemiams, ka wilki mehds weens pehš otra eet, lai neubtu wairal ka weenas pehdas, kur weens, ja dautš, diwi gahjušči. Minete medineeki schini reišā ari domaja, ka pehdas fimejšahš uf weena, ja dautš, uf diweem wilkeem. Kad wiini pee lahdeem befeem kruhmeem peenahza, kur pehš wiini domahm wajadfejā wilkeem usfuretes, tad wiini usmanigi sahka fawus medineeku tihlš, islahst un bija gandrish ar scho darbu galā, tad weens no medineekeem pamanija aif fewis lahdu trofjni. Atfahidameš, wiinš eeranga 6 lihds 7 zolu tahtu septimš wilkus, kas winam tairahš patlaban usbrukt. Bet medineeks ne-bija jaunais, wiinš finaja, kas tahdā reišā daroms — tai pašā aizmureli uslihdā uf tuwato kolu, tilai gabalim no wina uswalla dabuja wilki fahert. Tai pašā briedi wiinš usfauza fawoem beebreem, lai usmanahš. Bet wilki ne-gribeja sawu zeramo lahpijumu atfah, bet no-metahš pee kofa. Pehš ihja laita peenahza wehl diwi wilki. Medineeki fauza pehš pahga, bet nemeens to nedfideja; tilai ap pulksten 1 deenā, lahdi femneeki peebrauzā, kas no dfrinawahm brauzā uf mahjānu. Wifem kopā tilai ar le-lahm publehm isdewahš wilkus aifrentk.

Lai gan wilki mineta aprinkt teel stipri if-fkauti, tad tomehr wehl ir deefgan atlikušees, no kureem ir tureeneeschem deefgan ko zeft.

Is Rigas.

Riga. Schejeenas zementa fabritu, tā „Rig. Btg.“ fino, sefdeenu apmellejušči Widfemes gubernators, generalmajors Schramms un wezalais polizijmeistars. Weef biušči loti meerā ar fabrikas eeriščochānu un lahrtibu. Zementa fabrika sagatawojot gadā 200,000 mužu zementa. Wajaru fabrika strahdajot lihds 1000 strahdneeku un wairal nekā 100 kugu peewedot no Anglijas fabrikai wajadfigo krihtu.

Sinas is Rigas teefahm. Rigas rahtes kriminal-deputajā stary žitahm leetahm ari if-fspreeda schahdas, kuras atstahstam pehš „Rig. Btg.“:

Meesneekam Jurim Zwanowam Barikusam teefa peefpreeda 10 rubtus naudas foda waj 2 deenas arestes par to, ka tas 11. aprili pah-droščānai nolawis diwus fawenus tahdā telpā, kas naw biuše eeriščota kautuwei.

Wefmu fuhmanim Mahrtinam Olinam teefa peefpreeda 5 rubtus naudas foda, waj weenu deenu arestes par to, ka tas p. g. 6. majā brauzis ar raspuštu bef numura.

Lai gan polizija peefodinajufe pehrnā rudenti namfaimneekam Wafilijam Schidewam islahot trotuari fawa nama preeščā, tad tomehr tas naw to isdarijis, par ko teefa tam peefpreeda 5 rubtus naudas foda, waj weenu deenu arestes.

Pagahjuščā gada 19. dezbri gorodowojs peeturejš pee tromantneela bulwara un aif-wedis uf poliziju strahdneeku Difu Dettlofu, kas wedis uf ragutinahm diwus buntus linu. Lai gan apjuhsetais fajija, ka linus ne-efot fahšis, tad tomehr agu leezneeki iffajijušees, ka diwi žiti tehwiini linus nosagufchi no lahda wefuma, tos uslitufchi uf Dettlofa ragawahm un tad pašči aifbeħgufchi. Teefa peefpreeda Dettlofam peezus mehneščus zeetuma.

Turgotaja Dahrta Stuge 1886. gadā, 31. dezbri uf Daugawas turgu peedahwajufe pah-dot septinas eefmaluščas wistas. Teefa tai peefpreeda 50 rublu naudas foda waj 15 deenas arestes.

Pagahj. gada 9. martā, kad polizija jaw bij aiflegufe eet par Daugawas ledu, Aleksejs Awerjanowš nolēhja no bulwarka uf ledu un gribeja eet par Daugawu uf otu puš, kaut gan Daugawas malā stahwojofchs gorodowojs Jurka tam leedja to darit. Kad gorodowojs tam strehja pakal, to panahza un gribeja peeturet, tad Awerjanowš fira til stipri pa kruhtim winam, ka ari peefitefotees wafmeiftram Mon-tewitščam, ka abi pakrita gar semi. Teefa peefpreeda Awerjanowam 1 mehneši arestes.

Cewainošchāna. Nakti uf 17. janwari Dina-burgas eelā sem Nr. 2 atrodofchā Dēchterowa dšehreenu pahrdotawā stary tur eifofchem iszh-lahš kilda un pehš tam kauschānahš, pee kam lahds nepafhštams, kurešč fahzahš „Timofejš“, ar nafē eewainoja faldata meitu Jegorowu kruhtis, referwas faldatu Mastoperfinu weberā un strahdneeku Jakowlewu rotā. Cewainotee aif-westi uf glahbščānas eestahdi. Wainigam if-dewahš isbeħgt.

Lanpifchāna. Pee Jelgawas schofejās, namā Nr. 24 dšihwoščais Jobans Done pafinoja polizijai, ka 18. janwari ap pulksten 4 rihtā, uf Ranka dambja winam usbruzis lahds nepafhštams, kurešč, nolapuijis wina mehlesi un swahr-tus, 33 rubtu wehrtibā, tad aifbeħfšis.

(R. P. P. A.)

Semkopibas un faimneezibas nodala.

Rahds wahrdš nopeetnā brihdi.

„Gruhti laiti, beħdigi laiti!“ tā netil ween daschs, bet if latris semkopis tagad nosauzahš. Wiņi lauku raščojumi par dautš lehti un tahdā finā muhfu eenehmami ne til ween uf puš, bet gandrish par diwi treshdalah mafinajušees. Turpreti isdewumi eet deenu no deenas wairumā. Wiņi nodolki pa-augstināti, mahju pirtschānas summas pehš labo gadu augstajahm labibas zenahm aprehinatās un wezakeem, laika garam lihds sekožot, beħrni ja-ifglitbo un pehš mōdes jageħroj, uf wifem semkopibas rišteem, uf mafschinahm augstas muittas uslitfās. To wiņu fanemot kopā semkopija grabmatā bailigs istrah-tums eerodahš un galu galā poiš nēnoweh-ščāms.

Tē nu buhtu diwi želi, scho postu nowehret: zaur induftrijas pazelščānu un zaur lopkopibu. Schoreiš runafchu par lopkopibu. Meif man wezs, prahģis semkopis teiza: „Ja tu otra semkopja mantas stahwollī gribi parefši nowehret, tad apluhko wispirms wina laidar!“ — Pateef, kad semkopiba ar lopkopi-bu roku rotā eet, tad jaw mums dautš ir lihdsfets. Peemehra dehl apluhkofim 50 desetinū leelās femneeku mahjās lahrtigi eeriščotu lopkopibu.

Tahdās mahjās warehš it weegli 20 flauzamas gowis turet, tad if gadus 4 gotenes un 1 bulenu atščkirt.

It gadus to pašču flaitu nederigu lopu pahrdot, kas eeneftu lahbus 230 rubtus (bulis, ja tas kaut žil usbarotš, 70 rubtus un latra gowis 40 rbl.); tad wehl par tekeem lahdu 100 rbl. (15 teli pa 7 rbl. gabalā), un fur tad nu wehl sweests un peens? Negribu par scho leetu wairš plafchaki runat, jo ir jaw ari par scho leetu deefgan laifkraftdis minets.

Bet nu daschs semkopis wajahš: „Kur nemt preešč til dautš lopeem peeteefofcho eħdamo?“ Ja, tas nu ir gan tas swarigakais un ari žil man finams, wehl nepeteefofchi laifkraftdis pah-fpreefitais preeščmets. Nelas naw breefmigakš, ka tas, kad lopu eħdamais truhfti, to pat par naudā newar dabūt, un lahdu labumu atnefs nepeteefofchi mitināti lopi? Bats efmū redsejis, gadus 15 lihds 20 atpakal, kad wehl bij dautš atmatu un lopu ganibas, ka faimneeks tureja 30 lihds 40 gowis, kurahm pa wafar bij peeteefofcha ufstura, bet seemu, tā fakot, tilai dših-wibu wilka. Turpreti pawajardš, kad jaw sahka gands dših, bij wiņi grabwji pilni beħpeħta lopu. Tā mitināti lopi ir femkopim tilai par pašpeħli, un ne par pelnu.

Žaunakdš lairdš atmataš uspleħsa, tahš pee laufeem peefschihra un schoš ahboltina lairdš eebalija. Labiba dahrgi malfaja, ahboltina laif-tus pawairoja, ganibas pamafinaja, ari labibu wairal sehja. Tai mehrā lopus pamafinaja un mehslu truhktumu ar mahflas mehleeem ispil-dija. — Tā nu wareja tā fahktidš lahds lairdš darit, bet ne tā wairš tagad. Tagad uf tam jaluhko, ka waretu plawas, ganibas un lopu eħdamo pawairot. Bet kā to darit? Tē nu eedroščinos, zeen. lafitajeem lauku eedalijumu wairal ahboltina lairdš preešč pahfpreefchānas preeščā lilt.

- 1) Papuwe ar aushm apseħta (seemā mehli uswedami, tad agri aufas eefehjamas, ja eefpeħjams, Jurgu laikā pehš plaujas mehli uswedami. Ja kuhš-mehslu truhktu, tad mahfligi mehli leetojami un seemas sehja isfehjama);
- 2) papuwe ar lehjahm apseħjama un tahš seena lahrtā noplaujamas un tad mehli uswedami un hweefchi sehjami;
- 3) seemas labiba;
- 4) seemas labiba ar ahboltinu;
- 5) wafareja;
- 6) wafareja ar ahboltinu;
- 7) un 8) plaujamaš ahboltinš;
- 9) un 10) ganamaš ahboltinš.

It gadus buhtu weens ganamaš ahboltina laifš janem preešč papuwes un weens preešč wafarejas.

Bet tē nu daschs mani wajahš: „Kur til dautš mehslu nemt, papuwi diwreis gadā meh-slot?“ Tahš nu buhtu mafas ruhpes, jo fur til dautš lopu, tur dautš mehslu un tur laba labiba un labš lopu eħdamais.

Sawu rakstu beigdamš, kuhdsu zeen. semkopi-bas rafstneekus, par wairal ahbola lauku eedalijumu pahfpreefit un rafstii, jo fur dautš padoma faronahš, tur weegliks fpreedums un weenoščānahš.

Th. Weicherts.

Sihfumi.

Armeneeschī.

Armeneeschī spēhle stary Kaukasus tautahm swari, u lomu. Wini atrodahš Tiflisa, kas ir to semju widuzis, kas deenwidšs no Kaspijas aifteepjahš un aifet lihds Siwai un Merwai. Armeneeschem ir pahrwars Tiflise, Krasno-wodfā, Ashabadā, Serahā un Heratā. No Tif-lises eet tairni želi uf wifahm swarigalahm pilsehtahm austrumā, tā tad te ir wifu Kaukasa-Kaspijas tautu widuzpunkts. Tiflise no eedfih-wotajeem ir wiswairal Armeneeschī. Kaut gan Tiflise jenal bija lahds Gruseešču walfis gal-was pilsehta, un lai gan tā jaw no fcha gadu-fimtena fahkuma ir Kreewijas Kaukasa apgabalu gahwahš pilsehta, tomehr Tiflise parahdahš pa-teešiba wairal tā Armeneešču tautas gahwahš-pilsehta. No teem 105 tuhftošu eedfihwotajeem ir 23 tuhft. Gruseešču, 30 tuhft. Kreewu un 37 tuhft. Armeneešču. Pehdejo rotās atro-dahš wifa tirdšneeziba. Pilsehtas walde ir wi-neem no septinahm balfim peezas. Armeneeščus atrod leelā wairumā karapulkdš un žitdš walfis amatdš un deen no deenas winu swars arweenu wairojahš. It dšihwi wiini peefleenahš Kreew-veem un peefawinajahš winu eeradumdš. Wini lahprahst leeto Kreewu walodu, kas arweenu wairal Armeneešču walodu nomahz. Wini pah-fkreewojahš lahprahgtigi, tamdehl tā wineem naw nelahdu eefalnōjufchahš tautiflas juhtu un ap-finās. Pee wineem ne-atrod tehwijās mihlehtibu tā pee žitahm Kaukasa tautahm. Armeneešči grib sawu likteni ar Kreewijas likteni salaufet. Ja lahds domatu, ka Armeneešči ir tilai turgotaju tauta un wineem naw nelahdas politiflas eefpeħjas, tas loti maldahš. Tā par peem. Armeneešči uf to dfenahš, ka Kaukasa kara

pulkdš eeguhtu augstus amatus. Generals La-jarowš, Karkas uswaretajs, ir Armeneešš, tapat generalš Tergulafowš un Loris-Melifowš, pa-fihstamaš weiflais walfiswihrs. Labafajee wis-neeki un eerehdni Kaukafā ir Armeneešči. Wini fkaits Tiflise til ahtri peenemahš, ka scho pil-sehtu wisihjālā laikā warehš eefstait par Arme-neešču galwas pilsehtu. Ari Turku Armeni lahprahst dodahš uf Tiflisi. Schini pilsehta ir fchahš tautas rafstneezibas un tirdšneezibas wi-duzis. Te top pahrtukoti Armeneešču walodā wislabafās Giropeešču grabmatas, te ihnahf tšchetri Armeneešču mehneefkrafsti un tšchetri laifkrafsti, kas isnahf latru deenu. Wifje „No-Dar“, kwei korefpondenti atrodahš Afijas Tur-zija, ihpafchi aifstahw Turku Armeneešču labu-mus, kas Turku juhtu til ar reebumu nefš.

Atbildes.

Rahdam lafitajam. Leetas nepareži dafai tā fpreech un tap-ty no žums isfajita wefpeħchānahš muhš nepafschēid. Red.

Is muhfu weefgās tadfihwes.

„Rigas Latw. Beedriba“.

Swehtdeen, 24. janwari 1888. g., teatris. Israhbšš no jauna eestubetu, „Dšihwiba preešč Zahra“, flatu luga ar epilogu un dšeeafschānu. Sahfums pulksten 7 wafarā.

„Bawafara beedriba“.

Tai pašā deenā pulksten 11 rihtā ahrlahrtiga pilna sapulže Rigas Latweešču beedribas namā.

„Rigas Seedona walihdšības beedriba“.

Tai pašā deenā pulksten 1 pehš pusbeenas general-fapulže.

„Jonatana beedriba“.

Tai pašā deenā balte. Sahfums pulksten 8 wafarā.

„Seribas beedriba“.

Tai pašā deenā pulksten 12 deenā Kleina parka saħle-pilna sapulže.

Latweešču teatris.

Isgahjuščo swehtdeen, 17. janwari, israhbija pirmo reif: „Dalteris Dundurs“, joku luga peezdš zeħleendš un deewindš nobalās. Latwifli no J. Kaumas. Lugas fa-turs ir wifzaur loti weegli. Joku te ir dautš, bet tee wiņi ir til lahdi sagrahbštiti, no gaisa ferti. Speħlets tita wifzaur weifli. Wums it labi palifa Brigader-Mafjas funde tā Praurima un Amentina jaunfunde tā Aħfina. No kungeem ihpafchi buhtu peemiams Wapnas lungs, tā lugas ihfais waronis, dalteris Dundure, un A. Tur-jana lungs, tā Adams, kas sawas lomas isweizigi israh-bija. Eoti nepatishami zeħleenu sahfdums publika tifa traujeta no lahdeem weefsem, kas turpat blafus ishab eegahjušči zeħleenu starpā aifpirdsnatees. Tā la tur ne-top nelahda fime dota, kad nahfofchahš zeħleens eefahftees, tad dautš nonahf par wehlu saħle, kad jaw preeščlarš uswifltes. Waj tad pateefi tas neħtu eefpeħjams, ka tur eelafstu swanu, lai fchahdas nepatishānas nowehrtu? — Apmellets bija peeteefofchi. — 18.

Turgu sinas.

Rigā, 20. janwari 1888. g.

Rini turahš, uf laufeem prafa kreetnas ženās.
Kanepaji tabmu.
Kanepes, mafās partijās rodahš pirzeju par 107—108 kap. pudā.
Krona linschklas flufu. Lihds otrdeenas peemeba 27,006 mafus un notrahwa 26,138 mužs un 65 mafus.
Linschku brahkis, par 87 $\frac{1}{2}$ % sehflahm malfaja 130—134 kap. pudā.
Kweefchi, ženās negrofahš.
Mudfi tapat, par 120 mahrz. smageem malfaja uf weetas 62 kap. pudā; par peefuhrijumeem uf awrika waj maja mehnefi prafa 66—67 kap. pudā, bet nerobahš pir-zeju par fchahdu mafu.
Aufas, par wifēju preži malfaja 57—59 kap. pudā.
Meeschi, ženās negrofahš.

Deewa: kalposchāna Rigas baņijas.

Swehtdeen, 24. janwari 1888.

Deewa baņija:	Spreč. plift	10 w. mah. Belft.
Petera baņija:	12	igau. mah. Binf.
Domes baņija:	10	w. mah. Bofchān.
Jaņa baņija:	6	mah. Hellmann.
Geotrudes baņija:	10	w. mah. Braitgens.
Jesuf baņija:	2	mah. Keller.
Mahetinu baņija:	9	w. mah. Bernewij.
Tridween. baņija:	2	latw. mah. A. Walter.
Wajwita baņija:	2	wah. mah. Bile.
Reformatu baņija:	10	wah. mah. Bergmann.
	2	latw. mah. emer. Hartmann.
	10	wah. mah. Kaeħbrant.
	10	wah. mah. Bomm.
	9	latw. mah. G. Walter.
	11	wah. mah. G. Walter.
	6	latw. mah. Dija.
	10	mah. Sten.

Mandas-papiru ženā.

Rigā, 20. janwari 1888.

Papirī.	malf. praħja.
Imperials	9 28 9 31
5% bankfletu l. fliabums	99 $\frac{1}{2}$ 100
5% inftr. 5. aifnehmums	97 98
5% inftr. 5. aifnehmums	— —
5% inftr. 5. aifnehmums	— —
1. 5% Kreewu preħm. aifnehmums	262 263
2. 5% Kreewu preħm. aifnehmums	246 $\frac{1}{2}$ 247
5% konfol. 1871. gada aifnehmums	185 —
Dēf. pilf. bipotetu bankas 5 $\frac{1}{2}$ % obligajias	94 94 $\frac{1}{2}$
Kreem. fem. kred. 5% flitu-fimes	163 $\frac{1}{2}$ 164 $\frac{1}{2}$
6% Charkowas fem. flitu-fimes	101 $\frac{1}{2}$ —
5%	— 95
Rigas lom. bankas aħ.	290 —
Rigas Dinaburgas dšehjela aħijas	175 —
Dinaburgas-Bitefklas dšehj. aħ.	— 199
Warshawas-Leres. dšehjela aħijas	— —
Rib. Wolg. dšehjela aħijas	85 $\frac{1}{2}$ 86 $\frac{1}{2}$
Grifl-Bariņas dšehjela aħijas	160 $\frac{1}{2}$ 161 $\frac{1}{2}$
Baltijas dšehjela aħijas	130 —
Leel. Kreewijas dšehjela aħijas	— 103
5% Rib-Wolg. dšehjela obl.	133 133 $\frac{1}{2}$

Berlines biršča.

2. februari (21. janwari) 1888.

Kreemu kredit-bil. par 100 rubl. lafja	Deenu eepreešč
100 rbl. uf jan.	174 75 $\frac{1}{2}$ 174 80
100 rbl. uf febr.	174 25 174 —
100 rbl. uf febr.	174 — 173 75

*) 1 walfis-marķa = 57,22 kap. Zēdenje preešč Kreemu naudas papireem: žetta.

